

INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE DELS PREUS PÚBLICS 2018 DE SECTORS

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Codi: 02IIG/2017

Contingut

A. Introducció als informes d'impacte de gènere	2
B. Antecedents, identificació i descripció dels projectes de preus públics	2
C. Vinculació amb objectius programàtics i disposicions normatives en igualtat de gènere	10
D. Anàlisi d'aspectes formals i metodològics	14
E. Anàlisi d'impacte de gènere.....	17
E.1. Diagnòstic sobre l'àmbit d'actuació dels preus públics.....	17
E.2. Anàlisi de la incorporació de la perspectiva de gènere en els projectes	23
E.3. Previsió de resultats	32
F. Valoració global de l'impacte de gènere.....	35
G. Recomanacions	36

A. INTRODUCCIÓ ALS INFORMES D'IMPACTE DE GÈNERE

Els Informes d'Impacte de Gènere analitzen les necessitats pràctiques d'ambdós sexes, les obligacions relacionades amb la vida quotidiana, les diferents situacions de partida i els potencials efectes diferencials que es poden derivar de l'aplicació de les propostes polítiques (Institut Català de les Dones, 2015).

Així, es tracta d'un document que acompanya els projectes normatius i de polítiques públiques, i en el qual es fa una avaluació *prospectiva* (és a dir, prèvia i estimada) del seu impacte en funció del gènere, amb l'objectiu d'identificar i prevenir la producció, manteniment o increment de les desigualtats de gènere, tot realitzant propostes de modificació del projecte.

En el cas de l'Ajuntament de Barcelona, l'elaboració d'un Informe d'Impacte de Gènere és preceptiu per a tots els projectes de normes municipals tal i com estableixen les *Directrius per a l'elaboració de normes municipals* de 2015.

Directriu 140, sobre Memòria d'avaluació de l'impacte normatiu.

El projecte normatiu també s'ha d'acompanyar amb una memòria d'avaluació de l'impacte normatiu, o d'antecedents per a poder-s'hi pronunciar, la qual integra, com a mínim, els apartats següents: (...)

d) Una anàlisi d'impacte de gènere, en què s'avaluen els resultats que es puguin derivar de l'aprovació del projecte des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats i de la seva contribució a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes.

Aquesta obligatorietat inclou les Ordenances Fiscals reguladores dels tributs, però no els acords de preus públics doncs no constitueixen normativa municipal. No obstant, un Informe d'Impacte de Gènere del projecte de preus públics és de suma importància per avançar cap a la inclusió de la perspectiva de gènere en totes les decisions econòmiques de l'Ajuntament que repercuteixen en la ciutadania. Aquestes poden contribuir a visibilitzar la necessitat d'equilibrar les relacions de poder entre dones i homes, i a la vegada són una eina per a redistribuir l'accés a serveis i a recursos per part dels homes i les dones de la ciutat.

D'altra banda, i atesa l'absència de dades desagregades per sexe en diversos àmbits, l'informe que es presenta a continuació planteja només algunes consideracions i recomanacions que s'entenen com a significatives des de la perspectiva de gènere.

B. ANTECEDENTS, IDENTIFICACIÓ I DESCRIPCIÓ DELS PREUS PÚBLICS

Els preus públics són contraprestacions dineràries que es paguen a les administracions públiques per la prestació de serveis, sol·licitats voluntàriament pels ciutadans/anes, o per la realització d'activitats en igualtat de condicions amb el sector privat.

Com a criteri general, els preus públics han de cobrir el cost del servei o l'activitat. No obstant, l'Administració pot cobrar preus públics per sota del cost sempre que ho justifiqui degudament en base a "raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic".

El present informe analitza la proposta de preus públics per a l'any 2018 dels serveis prestats pels sectors, que anualment s'aproven de forma conjunta (si bé algunes poques excepcions s'aproven en

altres moments de l'any). Per la seva banda, els preus públics dels equipaments dels districtes i de les instal·lacions esportives municipals seran analitzats en un informe posterior, atenent al diferent calendari d'aprovació que segueixen.

Quant a la seva participació quantitativa al Pressupost Municipal, cal tenir en compte que si bé els impostos i les taxes pròpies de l'Ajuntament representen el 37% dels ingressos previstos, **els preus públics suposen el 0,9% dels ingressos**, al voltant de 27.767.363 €; una contribució percentual que només supera a la dels impostos indirectes (0,6%) i les vendes patrimonials (0,0%).

Tipus d'ingrés	Import	% sobre el total
Impostos directes	883.474.020 €	31,5%
Impostos indirectes	16.767.000 €	0,6%
Taxes	143.826.527 €	5,1%
Preus públics	27.767.363 €	0,9%
Ingressos patrimonials	42.135.629 €	1,5%
Altres ingressos propis	246.647.925 €	8,8%
Venda patrimonial	100.080 €	0,0%
Préstecs	280.018.784 €	10,0%
Participació en impostos supralocals	99.276.080 €	3,5%
Transferències de l'Estat	942.506.569 €	33,6%
Transferències de la Generalitat	62.392.326 €	2,2%
Altres transferències	56.527.111 €	2,0%
Total	2.801.439.414 €	100%

Font: Pressupost d'ingressos prorrogat 2016.

A continuació es presenta un quadre identificador amb una categorització i una breu descripció de les finalitats, tant de la Regulació General com dels 16 preus públics analitzats. Mentre la Regulació General dels Preus Públics pertany a la Gerència d'Economia, trobem preus públics de les Gerències de Drets Socials (10), Prevenció i Seguretat (1), Ecologia Urbana (4) i Recursos (1).

Nom	0. Regulació general dels preus públics
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Regular de forma genèrica els preus públics de l'Ajuntament de Barcelona, considerant com a tals les contraprestacions pecuniàries que es satisfacin per les prestacions de serveis i la realització d'activitats efectuades en règim de dret públic, quan es produeixi qualsevol de les circumstàncies següents: a) Que siguin de sol·licitud o de recepció voluntària per les persones o

	entitats sol·licitants. b) Que siguin prestats o realitzats pel sector privat.
--	---

1. ÀREA DE DRETS SOCIALS

Nom	1.1 Preus públics per equipaments residencials per a persones amb discapacitat
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Constitueix l'objecte d'aquests preus públics la regulació de la contraprestació pecuniària per a la utilització de les llars residències per a persones amb discapacitat intel·lectual. La llar residència Pisos Casa Bloc és un servei social especialitzat promogut a través de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat d'acord a allò previst als articles 31.1.1f i 32.d de la Llei 12/2007 d'11 d'octubre de Servei Socials i es gestiona en coordinació amb la Generalitat. Està determinat en el catàleg de serveis.

Nom	1.2. Preus públics per residències, habitatges tutelats i centres de dia per gent gran
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació dels serveis de residències, apartaments tutelats i centres de dia per a gent gran; així com els àpats en companyia ofertats pels diferents equipaments.

Nom	1.3. Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Constitueix l'objecte d'aquests preus públics la regulació de la prestació del Servei d'Atenció Personal i Neteja de la Llar a les persones derivades des dels Serveis Socials Bàsics de l'Ajuntament de Barcelona.

Nom	1.4. Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran
Categoria	Preu públic

Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per a la utilització dels serveis d'àpats en companyia per a la gent gran. És un servei diürn d'assistència a les activitats de la vida diària de les persones grans en situació de fragilitat.

Nom	1.5. Preus públics de la granja escola Can Girona
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per a l'ús de les instal·lacions i la prestació de serveis de la granja escola Can Girona.

Nom	1.6. Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per infants, adolescents i famílies
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació dels serveis de Centres Oberts municipals per infants, adolescents i famílies.

Nom	1.7. Preus públics per la cessió de sales del Centre d'Informació i Atenció per a Joves
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per la cessió de les sales del Centre d'Informació i Assessorament per a Joves.

Nom	1.8. Preu públic per la prestació de determinats serveis del Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació de serveis que ofereix el Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona (CRAJ).

Nom	1.9. Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'Allotjament Familiar Navas
Categoria	Preu públic

Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació del servei del Centre d'Allotjament Familiar Navas, per allotjaments temporals de famílies afectades per la pèrdua o manca d'habitatge i/o en situació d'exclusió social.

Nom	1.10. Preu públic per la prestació del servei del projecte <i>Temps de barri, temps per tu</i>
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per les activitats realitzades en el marc del projecte <i>Temps de Barri, Temps per tu</i> , adreçat a famílies i/o persones cuidadores que tenen infants i adolescents amb discapacitat i/o persones dependents al seu càrrec.

2. ÀREA DE PREVENCIÓ I SEGURETAT

Nom	2.1. Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació de: <ul style="list-style-type: none"> a. Serveis de la unitat muntada i de la secció canina de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB). b. Serveis de la galeria de tir de la GUB. c. Cursos de formació realitzats pel Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament (SPEIS). d. Cursos de formació realitzats per la GUB per als cossos policials d'altres entitats locals. e. Serveis de l'Espai Bombers–Parc de la Prevenció: tallers, visites guiades i altres activitats.

3. ÀREA D'ECOLOGIA URBANA

Nom	3.1 Preus públics dels serveis de recollida de residus comercials i industrials assimilables a municipals
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat

Finalitat	Constitueix l'objecte del preu públic el servei de recollida selectiva de les diferents fraccions de residus (resta, orgànica, paper-cartró, vidre i envasos lleugers) dels residus generats per l'activitat pròpia del comerç al detall i a l'engròs, l'hostaleria, els bars, els mercats, les oficines i els serveis, i dels residus originats a la indústria que tenen la consideració d'assimilables als municipals, en qualsevol de les modalitats de recollida que estableix l'Ordenança de Medi Ambient de Barcelona i el seu transport fins a les plantes de tractament i reciclatge pels serveis municipals.
------------------	---

Nom	3.2. Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Constitueix l'objecte d'aquests preus públics la prestació de serveis especials de neteja i de recollida i gestió d'altres residus municipals singulars o especials, com: recollida d'animals morts, recollida de mobles, trastos vells a domicili, recollida de runes, banals i residus especials en els punts verds o deixalleries, neteges especials, neteges de solars i de runes i materials de la via pública, serveis especials de recollida, desplaçament de contenidors o cubells, neteges dels mateixos, reposicions de materials de recollida, servei de neteja de pintades, grafitis i cartells i servei de manteniment de les instal·lacions interiors de recollida pneumàtica de residus, d'acord amb les modalitats de prestació definides a l'Ordenança de Medi Ambient de Barcelona.

Nom	3.3 Preus públics per activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per l'ús de les instal·lacions i la prestació de serveis de: <ul style="list-style-type: none"> a. Les activitats d'educació ambiental, realitzades a l'aula o en altres instal·lacions. b. La cessió temporal d'ús de la sala polivalent La Fàbrica del Sol. c. Els cursos de jardineria del Centre de Formació del Laberint d'Horta.

Nom	3.4. Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del pavelló Mies van der Rohe
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació de serveis culturals i lloguer d'espais del Pavelló Mies van der Rohe.

4. ÀREA DE RECURSOS

Nom	4.1. Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal
Categoria	Preu públic
Òrgan responsable	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat
Finalitat	<p>Es regula la contraprestació pecuniària per:</p> <ol style="list-style-type: none"> La realització d'activitats culturals de cursos, seminaris i congressos prestades pels serveis de l'Arxiu Municipal Contemporani, dels Arxius Municipals de Districte i dels Arxius Centrals dels Sectors. Els serveis de reproducció i comunicació de documents, sense caràcter d'expedient administratiu, produïts per l'ajuntament de Barcelona i prestats per l'Arxiu Municipal Contemporani, dels Arxius Municipals de Districte i dels Arxius Centrals dels Sectors. Els serveis de reproducció i comunicació pública d'aquests documents es genera per la utilització privada amb caràcter comercial que suposi la reproducció massiva d'aquests documents. Reproduccions i comunicacions de qualsevol tipus de document, sense caràcter d'expedient administratiu, que tenen el seu origen o han estat generats pel propi Ajuntament, i dels que en té la seva titularitat.

Un cop descrit el conjunt dels preus públics objecte d'aquest Informe d'Impacte de Gènere i analitzats els seus continguts, s'observa que **alguns d'ells no són abonats per persones sinó per entitats i empreses en exclusivitat**. En aquest sentit, doncs, en termes estrictes no podran tenir un impacte diferenciat per a homes i dones i, per tant, **s'opta per excloure'ls de l'anàlisi**. Es tracta dels següents:

- 1.7. Preu públic per la cessió de sales del Centre d'Informació i Atenció per a Joves.
- 1.8. Preu públic per la prestació de determinats serveis del Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona.
- 3.1. Preus públics dels serveis de recollida de residus comercials i industrials assimilables a municipals.

Amb tot, és important tenir en compte que més enllà de qui assumeix o abona un preu públic, aquest preu, com a instrument de política econòmica de l'Ajuntament, pot ser útil per incentivar o desincentivar, premiar o sancionar determinats comportaments i realitats així com influir i modificar l'imaginari col·lectiu. D'aquesta manera, per exemple, pot incorporar reduccions per a determinades entitats que s'orientin a la lluita per la igualtat de gènere o contra la violència masclista, o bé que tinguin comportaments igualitaris en el seu sí. Per tant, es vol fer aquí èmfasi en la potencialitat dels preus públics com a instrument addicional de les polítiques d'igualtat de gènere més enllà del seu objectiu estrictament recaptatori o compensatori d'uns costos econòmics que assumeix l'organització municipal.

A continuació, per cloure aquesta secció descriptiva, es presenta la codificació, en forma de número i nom abreujat, que en algunes ocasions s'usarà per a identificar i localitzar cadascun dels preus públics de forma més ràpida i sintètica en tot el present informe:

Nom complet	Núm.	Nom abreujat
Regulació general dels preus públics	0.	Regulació general
Preus públics per equipaments residencials per a persones amb discapacitat	1.1.	Equipaments residencials per persones amb discapacitat
Preus públics per residències, habitatges tutelats i centres de dia per gent gran	1.2.	Residències, centres de dia per gent gran
Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària	1.3.	Serveis atenció domiciliària
Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran	1.4.	Àpats en companyia per a gent gran
Preus públics de la granja escola Can Girona	1.5.	Granja escola Can Girona
Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per infants, adolescents i famílies	1.6.	Centres oberts per infants i famílies
Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'allotjament familiar Navas	1.9.	Centre d'allotjament familiar Navas
Preu públic per la prestació del servei del projecte <i>Temps de barri, temps per tu</i>	1.10.	Temps de barri, temps per tu
Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció	2.1.	GUB i SPEIS
Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals	3.2.	Neteja i recollida de residus municipals
Preus públics per activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient	3.3.	Educació ambiental
Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del pavelló Mies van der Rohe	3.4.	Pavelló Mies van der Rohe
Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal	4.1.	Arxiu Municipal

C. VINCULACIÓ AMB OBJECTIUS PROGRAMÀTICS I DISPOSICIONS NORMATIVES EN MATÈRIA D'IGUALTAT DE GÈNERE

Una vegada realitzada la caracterització del projecte de preu públic objecte de l'anàlisi, en aquesta secció s'estableix la seva possible vinculació amb objectius programàtics i disposicions normatives en matèria d'igualtat de gènere. En particular s'observa la relació amb els àmbits i objectius del Pla per la Justícia de Gènere 2016-2020, i les implicacions derivades del context normatiu i programàtic vigent.

Preu públic	Eix i Àmbit del Pla Justícia Gènere	Objectiu del Pla Justícia Gènere	Altres instruments normatius i programàtics
0. Regulació general dels preus públics	A. Canvi Institucional – A.2. Incorporació d'objectius de gènere a la normativa, plans i programes	Garantir que la normativa incorpori la perspectiva de gènere.	-Article 15 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Estableix que els poders públics han d'incorporar la igualtat de dones i homes com a principi d'actuació transversal, i integrar-la de manera activa en l'adopció i execució de les disposicions normatives, en la definició i la planificació pressupostària de les polítiques públiques en tots els àmbits i en el desenvolupament del conjunt de totes les activitats. -Article 3, de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, que fixa els principis de funcionament dels poders públics, el primer dels quals és el de transversalitat de la perspectiva de gènere. -En l'àmbit local, la Carta municipal de Barcelona, aprovada per Llei 22/1998, estableix al seu article 112.1 que "l'Ajuntament de Barcelona ha de promoure totes les accions i tots els serveis que facilitin la integració i la participació de la dona en la societat i evitin la discriminació per raó de sexe".
1.1. Preus públics per equipaments residencials per a persones amb discapacitat	B. Economia per a la vida i organització del temps – B.2. Treball domèstic, de cures i afectes	Augmentar els recursos públics de provisió de cures i fomentar la corresponsabilitat dels diferents agents implicats (llars, comunitat, organitzacions públiques i privades, i Administració	-Mesura de Govern per una Democràtització de la Cura 2017-2020. -Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.

		pública).		
1.2. Preus públics per residències, habitatges tutelats i centres de dia per gent gran	B. Economia per a la vida i organització del temps – B.2. Treball domèstic, de cures i afectes	Augmentar els recursos públics de provisió de cures i fomentar la corresponsabilitat dels diferents agents implicats (llars, comunitat, organitzacions públiques i privades, i Administració pública).	-Mesura de Govern per una Democratització de la Cura 2017-2020. -Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.	
1.3. Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària	B. Economia per a la vida i organització del temps – B.2. Treball domèstic, de cures i afectes	Augmentar els recursos públics de provisió de cures i fomentar la corresponsabilitat dels diferents agents implicats (llars, comunitat, organitzacions públiques i privades, i Administració pública).	-Mesura de Govern per una Democratització de la Cura 2017-2020. -Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.	
1.4. Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran	B. Economia per a la vida i organització del temps – B.2. Treball domèstic, de cures i afectes	Augmentar els recursos públics de provisió de cures i fomentar la corresponsabilitat dels diferents agents implicats (llars, comunitat, organitzacions públiques i privades, i Administració pública).	-Mesura de Govern per una Democratització de la Cura 2017-2020. -Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.	

1.5. Preus públics de la granja escola Can Girona	C. Ciutat de Drets – C.3. Coeducació	Avançar cap a la implementació d'un model coeducatiu a les escoles de la ciutat.	
1.6. Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per infants, adolescents i famílies	B. Economia per a la vida i organització del temps – B.2. Treball domèstic, de cures i afectes	Augmentar els recursos públics de provisió de cures i fomentar la corresponsabilitat dels diferents agents implicats (llars, comunitat, organitzacions públiques i privades, i Administració pública).	-Mesura de Govern per una Democratització de la Cura 2017-2020. -Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
1.9. Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'Allotjament Familiar Navas	B. Economia per a la vida i organització del temps – B.3. Lluita contra la feminització de la pobresa i la precarietat.	Reduir la feminització de la pobresa i la precarietat a mitjà i llarg termini.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
1.10. Preu públic per la prestació del servei del projecte <i>Temps de barri, temps per tu</i>	B. Economia per a la vida i organització del temps – B.2. Treball domèstic, de cures i afectes	Augmentar els recursos públics de provisió de cures i fomentar la corresponsabilitat dels diferents agents implicats (llars, comunitat, organitzacions públiques i privades, i Administració pública).	-Mesura de Govern per una Democratització de la Cura 2017-2020. -Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.

2.1. Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció	D. Barris habitables i inclusius – D.3. Prevenció i seguretat	Millorar la percepció de la seguretat i l'empoderament de les dones a l'espai públic.	
3.2. Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals	D. Barris habitables i inclusius – D.1. Ecologia i Espai Urbà	Promoure la sostenibilitat des d'una perspectiva de gènere.	La Mesura de Govern "Urbanisme amb perspectiva de gènere. L'urbanisme de la vida quotidiana".
3.3. Preus públics per activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient	D. Barris habitables i inclusius – D.1. Ecologia i Espai Urbà	Promocionar la sostenibilitat des d'una perspectiva de gènere.	La Mesura de Govern "Urbanisme amb perspectiva de gènere. L'urbanisme de la vida quotidiana".
3.4. Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del pavelló Mies van der Rohe	C. Ciutat de Drets – C.4. Cultura i memòria col·lectiva	Aprofundir en el diagnòstic sobre les desigualtats de gènere en l'àmbit cultural de la ciutat / Visibilitzar i reconèixer el treball i les aportacions de les dones al llarg de la història.	
4.1. Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal	C. Ciutat de Drets – C.4. Cultura i memòria col·lectiva	Aprofundir en el diagnòstic sobre les desigualtats de gènere en l'àmbit cultural de la ciutat / Visibilitzar i reconèixer el treball i les aportacions de les dones al llarg de la història.	

D. ANÀLISI D'ASPECTES FORMALS I METODOLÒGICS

La present secció es centra en l'anàlisi de: 1) el llenguatge usat en els textos dels preus públics, i 2) l'existència d'espais de participació ciutadana que incorporin la veu de les dones en el projecte.

Quant a l'**ús no sexista del llenguatge**, a les *Directrius per a l'elaboració de normes municipals* (2015) s'indica el següent:

Directriu 122. S'ha d'eliminar qualsevol discriminació per raó de sexe, ja que és un principi d'actuació dels poders públics la implantació d'un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment en la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques, de conformitat amb l'article 14.11 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Directriu 123. Criteris específics per a utilitzar un llenguatge no sexista. En la utilització d'un llenguatge no sexista, cal tenir en compte especialment aquests criteris:

- a) Quan fem servir denominacions dobles, en masculí i en femení, cal utilitzar els determinants (el, la, els, les) sense formes abreujades (el/la, l'/la, les/els, la/el, etc.), atès que en tractar-se de textos normatius d'una certa extensió podria dificultar la comprensió i entrebanca la lectura. Aquestes formes abreujades poden ser útils en textos curts i de tipus esquemàtic, com ara notes, taules, etc.
- b) Cal utilitzar paraules genèriques que incloguin a dones i homes, sobretot quan predomina la referència a un conjunt que inclou un nombre indeterminat de persones: les víctimes, les persones, la població, el jovent, la infància, la ciutadania, l'alumnat, etc.
- c) En el cas que es tracti de referències a les funcions o el càrrec, que poden ser exercits indistintament per dones i homes, cal utilitzar el genèric corresponent: la secretaria, la gerència, la presidència, la prefectura, etc.. Pel que fa a les paraules "membres" o "vocals", atès que són noms comuns o indistints quant al gènere, cal utilitzar-la amb ambdós gèneres: "les i els membres", "les membres i els membres", "els i les vocals", "els vocals i les vocals", etc.
- d) En el cas que s'utilitzin els termes compostos relatius a professions i càrrecs, és recomanable repetir l'adjectiu, si és variable, tant en singular com en plural (exemple: en lloc de "enginyera o enginyer agrònom", proposem "enginyera agrònoma o enginyer agrònom", "el president elegit o la presidenta elegida"). Aquesta repetició no és necessària si l'adjectiu és invariable (exemple: en lloc de "director general o directora general", proposem "director o directora general").
- e) Cal evitar la inserció d'una disposició que expressi que l'ús del masculí és genèric i que inclou tant els homes com les dones, o bé que es fa per no allargar el text.

Si bé els acords de preus públics no queden subjectes a aquestes Directrius, atès que no constitueixen normes municipals, cal que siguin considerades text orientador en la redacció de les propostes de preus públics.

Per analitzar si al text regulador dels preus públics es fa un adequat ús del llenguatge, la pregunta general orientadora és "Es fa un ús inclusiu i no sexista del llenguatge?". Per a cadascun dels preus públics, la valoració i la proposta de modificació són les següents:

Es fa un ús inclusiu i no sexista del llenguatge?	Positiu	Negatiu	Neutre	Proposta de modificació
0.Regulació general dels preus públics		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "usuaris" per "persones usuàries", "els sol·licitants" per "qui sol·liciti".
1.1.Preus públics per equipaments residencials per a persones amb discapacitat		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "usuaris" per "persones usuàries" o "usuaris i usuàries".
1.2. Preus públics per residències, habitatges tutelats i centres de dia per gent gran		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "l'usuari" per "la persona usuària", "socis" per "socis/es".
1.3. Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "pel professional" per "per el/la professional", "veïns" per "veïnat", "cuidador" per "persona cuidadora".
1.4. Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "els destinataris" per "les persones destinatàries", "usuaris" per "persones usuàries" o "usuaris/àries".
1.5. Preus públics de la granja escola Can Girona	X			
1.6. Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per infants, adolescents i famílies		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "obligats" per "obligats/des", "els qui" per "els/les qui" o "aquelles persones que".
1.9. Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'Allotjament Familiar Navas		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "obligats" per "obligats/des", "els qui" per "els/les qui" o "aquelles persones que".
1.10. Preu públic per la prestació del servei del projecte <i>Temps de barri, temps per tu</i>		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments; així com també, suprimir articles. Per exemple: modificar "obligats" per "obligats/des", "els usuàries" per "les persones usuàries", "els menors" per "menors".
2.1. Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "obligats" per "obligats/des", "els interessats" per "les persones interessades".

3.2. Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "són obligats" per "són obligades" (ja que es refereix a "persones"), "operaris" per "operaris/àries"
3.3 Preus públics per activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient	X			
3.4. Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del pavelló Mies van der Rohe		X		Cal emprar genèrics o desdoblaments. Per exemple: modificar "obligats" per "obligats/des", "els qui" per "els/les qui" o "aquelles persones que"; "posseïdors" per "posseïdors/es"; "aturats" per "persones en atur".
4.1. Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal			X	Modificar "estan obligats" per "estan obligades" ja que es refereix a "persones".

Per la seva banda, a efectes d'analitzar si incorporen la participació de grups de dones o feministes es realitza la següent pregunta: "En el disseny dels preus públics, hi ha espais de participació ciutadana que incorporin la veu de les dones o d'entitats feministes?"

Aquest requisit podria quedar satisfet amb la participació d'espais de dones o feministes, com ara els Consells de Dones, o de Feminismes i LGTBI; o bé que en espais genèrics com les consultes online o el Consell de Ciutat s'incorpori l'enfocament de gènere i les necessitats de les dones. Amb tot, en l'elaboració dels preus públics 2018 no està previst cap espai de participació ciutadana on s'incorpori explícitament la veu de les dones o d'entitats feministes. Cal tenir en compte però, que segons el Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona (2017), el desenvolupament de processos participatius no és preceptiu en el cas que ens ocupa, atès que els preus públics no queden regulats per ordenances ni reglaments municipals.¹

¹ "S'han d'impulsar de manera preceptiva processos participatius desenvolupats amb ocasió de l'aprovació de: (...) d) Ordenances i reglaments municipals de rellevància ciutadana especial. Quan es tracti d'una modificació puntual d'abast limitat d'ordenances i reglaments no serà preceptiu impulsar el procés participatiu". Article 37 del Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, 2017.

E. ANÀLISI D'IMPACTE DE GÈNERE

E.1. DIAGNÒSTIC SOBRE L'ÀMBIT D'ACTUACIÓ DELS PREUS PÚBLICS DE SECTORS

A la taula següent es mostren algunes de les diferències i desigualtats principals entre dones i homes a Barcelona, fent èmfasi en les desigualtats econòmiques:²

Demografia	La població barcelonina està integrada per un 52% de dones i un 48% d'homes.
Viudetat	Un 14,1% de dones són vídues, davant l'1,8% dels homes.
Monoparentalitat	Els homes representen el 18% de les persones adultes que viuen soles amb menors a càrrec; les dones representen el 82% d'aquests casos.
Gent gran sola	Hi ha un 10,2% de dones de més de 65 anys que viuen soles i un 2,9% d'homes que es troben en aquesta mateixa situació.
Salaris	La mitjana salarial és de 1.656€ mensuals per als homes i 1.372€ per a les dones. Així, de mitjana, els homes cobren 284€ mensuals més, fet que implica que al llarg de l'any cobren 3.404€ més que elles.
Pobresa	El percentatge de dones que no rep cap ingrés és del 20,9%, xifra superior a la dels homes, que és del 16,5%.
Risc de pobresa	A Barcelona el 55% de les persones en situació de risc de pobresa són dones, mentre que el 45% són homes. Expressat d'altra forma, la taxa de risc de pobresa femenina és del 19,2% davant del 17,3% dels homes.
Monoparentalitat i risc de pobresa	El 40% de les persones que viuen en llars monoparentals es troben en situació de risc de pobresa, pràcticament el doble que la resta dels tipus de família. I el 82% d'aquestes llars estan encapçalades per dones.
Taxa d'activitat	El 57,1% de les dones es declaren actives, pràcticament 10 punts percentuals per sota de la taxa d'activitat dels homes, que és del 66,6%.
Desocupació	Les dones tenen una taxa d'atur superior a la dels homes (13,5% i 11,7% respectivament). La desocupació per baixa voluntària (sovint vinculada a la criança d'infants) en el cas de les dones és d'un 16,9% i en el cas dels homes és tan baixa que no és representativa en termes estadístics.
Temps domèstic	El 63,1% de les dones dedica 20 o més hores setmanals a les tasques de la llar, mentre que en els homes el percentatge és del 37,1%.

² Font: Idescat i IERMB, Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

Feta aquesta diagnosi general de la ciutat des de la perspectiva de gènere, a continuació es presenten les diagnosis sectorials dels àmbits d'actuació dels preus públics (pobresa, treball de la llar i la cura, espai urbà, seguretat, cultura, etc.). A aquest efecte, s'ha usat la tipologia d'àmbits del Pla per la Justícia de Gènere 2017-2020.

Preu públic: 0. Regulació general dels preus públics**Àmbit:** Incorporació d'objectius de gènere a la normativa, plans i programes**Diagnòstic de l'àmbit:**

Un dels aspectes més importants per a la transversalitat de gènere és la incorporació de la igualtat de gènere com un dels objectius principals tant en la normativa com en els plans i programes clau que aprova el Govern local. En aquest àmbit, el maig de 2015 la Comissió de Govern va aprovar les Directrius per a l'elaboració de les normes municipals, que estableixen l'ús d'un llenguatge no sexista en les normes i l'elaboració d'un informe d'anàlisi d'impacte de gènere de qualsevol norma que es vulgui emetre.

Diagnosis prèvies³ ja havien posat de relleu que la **incorporació de la perspectiva de gènere a la normativa, plans i programes clau estava lluny de ser una realitat**. Es van detectar diverses dificultats per aconseguir-ho.

Així mateix, es va identificar que el discurs polític sobre la igualtat de gènere encara no és compartit en tots els àmbits de l'organització municipal. Tant entre el personal tècnic com entre el directiu trobem percepcions basades en el fet que la igualtat "no és prioritària". Moltes vegades, **l'excessiva especialització i segmentació de temàtiques** que es fa des de l'organització municipal no afavoreix la transversalitat ni el fet que la desigualtat de gènere pugui contemplar-se com una preocupació compartida. Finalment, **com que no s'acostuma a fer una anàlisi del caràcter estructural de la situació diferencial entre dones i homes en els diferents àmbits d'actuació, no es veu la necessitat de dur a terme accions específiques** encaminades a pal·liar les desigualtats per raó de gènere.

Preu públic:

- 1.1 Preus públics per equipaments residencials per a persones amb discapacitat
- 1.2. Preus públics per residències, habitatges tutelats i centres de dia per gent gran
- 1.3. Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària
- 1.4. Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran
- 1.6. Preus públics pels serveis dels centres oberts municipals per infants, adolescents i famílies
- 1.10. Preu públic per la prestació del servei del projecte *Temps de barri, temps per tu*

Àmbit: Treball domèstic, de cures i afectes

³ Informes de diagnosi sobre l'estat de la transversalitat de gènere a l'Ajuntament de Barcelona elaborats pel Centre per la Igualtat i Recursos per a les Dones (CIRD) els anys 2014 i 2015.

Diagnòstic de l'àmbit:

Quan parlem de **treball domèstic, de cures i afectes** ens referim a activitats fonamentals de sosteniment, benestar i reproducció de la vida, i també de producció d'elements essencials per al seu manteniment (àpats, roba, estris...).

Són treballs quotidians, sense els quals la vida no podria existir. **Aquest conjunt de tasques ha estat realitzat tradicionalment per les dones**, quasi en solitari, i no s'ha valorat socialment ni econòmicament.

En l'actualitat, si bé els homes cada cop participen més en les tasques de la llar, ara com ara encara ho fan en unes proporcions molt inferiors a les dones. Concretament, dediquen gairebé dues hores diàries menys als treballs de la llar i de cures que les dones.

Tot i el paper destacat de les dones en aquests treballs, les llars que poden els externalitzen, i fruit d'això s'han produït en les darreres dècades les cadenes globals de cures. El treball domèstic i de cures externalitzat **és dut a terme principalment per dones, sovint migrades**, i normalment en condicions de precarietat i com a ocupació submergida. A la vegada, aquestes dones migrades han deixat en el país d'origen els familiars dependents, sovint també a càrrec d'altres dones.

Davant aquesta realitat, les administracions quasi no s'han fet càrrec de la provisió de serveis de cura en èpoques de bonança econòmica. Actualment, amb les retallades en sanitat, en educació, en dependència o en assistència a la vulnerabilitat, es transfereixen de nou cap a les llars part dels pocs serveis assumits.

Per revertir aquesta tendència, calen polítiques públiques orientades a **socialitzar i democratitzar la responsabilitat de les cures per eliminar-ne l'assumpció desproporcionada per part de les dones en el marc de la família**. Cal que aquestes siguin assumides, doncs, per múltiples actors socials i econòmics: les famílies i els seus membres respectius (en corresponsabilitat entre dones i homes), les comunitats, les administracions públiques i les empreses. Alhora, **cal promoure el reconeixement social de la seva centralitat en la vida col·lectiva**.

Preu públic: 1.5. Preus públics de la granja escola Can Girona**Àmbit: Coeducació****Diagnòstic de l'àmbit:**

Actualment no hi ha dades sobre la implementació de la coeducació als centres educatius, que segueix depenent de voluntats i motivacions individuals per part del professorat i els centres escolars. En l'àmbit municipal s'han desenvolupat algunes proves pilot a l'educació infantil i primària. Pel que fa als nivells d'educació. **Les dones són el grup majoritari en els extrems dels nivells educatius** (població sense estudis i població amb estudis superiors).

Tot i així, el nivell més alt de formació universitària entre les dones no es correspon amb la seva posició en el mercat de treball. **Les dones presenten xifres d'atur més altes que els homes en les franges superiors de formació**, mentre que els homes presenten més atur que les dones en nivells formatius més baixos.

Per contra, absentisme, abandonament i fracàs escolar són realitats relacionades amb els valors proposats per la masculinitat hegemònica. Si mirem les diferències de gènere, trobem que:

- A l'ESO hi ha unes 2.000 noies menys que nois anualment.
- A Batxillerat hi ha unes 1.000 noies més que nois anualment.
- Pel que fa als estudis superiors, les noies els finalitzen en una proporció més elevada que els nois (52,4 % enfront del 41,7 %).

Finalment, cal tenir present que per promoure una educació basada en la igualtat i la no discriminació, tan importants són els valors que es transmeten en l'educació formal com els valors i models que es promouen des d'altres agents educatius, entre els quals destaca la família. Per tant, **resulta imprescindible treballar la coeducació de la mà de la corresponsabilitat i la conciliació**. La manca de corresponsabilitat en l'acompanyament a l'educació de fills i filles suposa una sobrecàrrega per a les dones, perpetua models de funcionament androcèntrics i dificulta l'establiment de realitats més igualitàries.

Preu públic: 1.9. Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'Allotjament Familiar Navas**Àmbit: Lluita contra la feminització de la pobresa i de la precarietat****Diagnòstic de l'àmbit:**

Barcelona no és una ciutat lliure de pobresa: més d'un quart de la població, concretament el 28%, es troba en risc de pobresa. Del total de la població en aquesta situació a la ciutat, el 55% són dones i el 45 % homes. Les dones tenen una taxa de risc de pobresa superior a la dels homes: la taxa AROPE sobre persones en situació de risc de pobresa a Barcelona és del 28,4% entre les dones i del 27% entre els homes. **Les situacions d'exclusió i de privació material no afecten igual els homes que les dones** i, en conseqüència, les polítiques de lluita contra la pobresa i la precarietat han d'oferir respostes diferenciades.

Cal tenir en compte també que les dones ocupades presenten un risc de pobresa més alt que el dels homes (un 14% enfront d'un 11,6%). És a dir, l'accés al mercat de treball és part de la solució per fer

front als elements de la feminització de la pobresa, però, a la vegada, no és garantia de sortida de la pobresa i cal millorar les condicions laborals perquè sigui un remei efectiu.

A més del mercat de treball, el sistema públic de prestacions o transferències socials és l'altra gran font d'ingressos. Les transferències socials representen l'ingrés principal per al 27% de les dones i per al 26% dels homes. Per contra, trobem un 21% de dones que no tenen cap ingrés, enfront del 16 % dels homes.

A més, **els eixos de desigualtat habituals** —edat, origen, classe, identitat i orientació sexual, etc.— **generen experiències particulars de risc de pobresa**. Així, la manca de permís de treball i de certificació d'estudis i la transsexualitat exclouen les dones del mercat laboral formal. Les dones grans, per la seva banda, fruit d'una trajectòria laboral intermitent o centrada en la llar, reben pensions contributives en un 38% menys dels casos que els homes, i les famílies monoparentals encapçalades per dones pateixen un risc de pobresa elevadíssim, del 40%.

Totes aquestes situacions afecten els drets socials bàsics, com ara la salut i l'habitatge. La percepció d'un estat de salut regular, dolent o molt dolent és del 26% en les dones, i només del 16% en els homes. Alhora, l'empitjorament de la salut pot ser la conseqüència directa de no tenir ingressos. D'altra banda, l'habitatge és una de les despeses principals per a bona part de la població. Quan es renuncia a la llar, abans s'han hagut d'afrontar altres situacions de pobresa, com l'energètica o l'alimentària i la precarització de les condicions de cohabitació. L'any 2015 el 61% d'habitatges assignats per emergència social va ser destinat a dones.

Preu públic: 2.1. Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció

Àmbit: Prevenció i seguretat

Diagnòstic de l'àmbit:

Tradicionalment, la ciutadania percep la seguretat com un bé objectiu de forma homogènia. Aquesta objectivitat, però, s'ha fixat segons paràmetres androcèntrics i etnocèntrics i, per tant, ens trobem davant d'un escenari en què la construcció del concepte de seguretat no és neutral des de la perspectiva de gènere i la diversitat cultural. Davant d'això, és imprescindible entendre que homes i dones segueixen processos de socialització diferenciats, i que la neutralitat invisibilitza les necessitats de seguretat específiques de les dones. Així, partint del fet que la seguretat no és només absència de conflicte o de delictes, cal abordar-la també des del punt de vista subjectiu de les persones que viuen, es mouen, treballen i conviuen a la ciutat.

Justament, un dels trets que més clarament diferencien la socialització de gènere respecte de l'ús de l'espai públic és l'aprenentatge de nombroses estratègies d'autoprotecció per part de les dones: evitar sortir de nit, transitar per carrers poc il·luminats o solitaris, vestir o actuar de determinada manera, etc. Aquestes estratègies generen conseqüències en la qualitat de vida de les dones: comporten més sensació d'inseguretat, limiten la seva llibertat de moviment i condicionen les seves possibilitats d'autonomia personal.

Per tot això, hem de tenir en compte les diferències de gènere en matèria de victimització. De fet, a la ciutat de Barcelona, segons l'informe de victimització de 2013:

- ✓ **La incidència de delictes contra la seguretat personal**, com també en l'àmbit de victimització en la segona residència, **és més alta en les dones**.

- ✓ Els homes pateixen més delictes contra la seguretat que impliquen un cert grau de violència, com ara els atracaments.
- ✓ A mesura que avança l'edat disminueix l'índex de victimització. Tot i així, les dones són les més afectades en els extrems vitals, és a dir, la joventut i la vellesa.
- ✓ El col·lectiu més victimitzat és el de dones joves.

En conclusió, mentre que els homes són víctimes d'agressions violentes en una proporció més elevada que les dones, les dones pateixen amb molta més freqüència ofenses i actituds intimidatòries al carrer. La major part d'aquestes conductes no estan tipificades com a delictes, cosa que en dificulta la identificació, i es tendeix a atribuir una importància escassa a aquest tipus d'actituds.

Preu públic:

- 3.2. Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals
- 3.3. Preus públics per activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient

Àmbit: Ecologia i Espai Urbà**Diagnòstic de l'àmbit:**

Homes i dones viuen la ciutat de manera diferencial. Per exemple, pel que fa a l'ús dels serveis i equipaments municipals, les dones fan un ús elevat (per sobre del 75 %) de les botigues de barri de consum diari i d'establiments especialitzats, així com dels bancs i dels centres d'assistència primària (CAP). **Les diferències més destacades respecte als homes es troben en l'ús d'equipaments i serveis vinculats a la cura d'infants i als esports.** Mentre que els centres d'ensenyament obligatori, les llars d'infants i els parcs infantils són més utilitzats per les dones, els equipaments esportius i els equipaments d'oci i lleure són més utilitzats pels homes. Això encaixa amb els rols tradicionals de gènere i que deixen més temps per a l'oci als homes. En la valoració dels equipaments, però, no s'observen diferències significatives entre dones i homes; ambdós grups els valoren, majoritàriament, com a fàcilment accessibles.

Així mateix, segons *l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya 2011*, la valoració dels elements propis de l'espai públic a Barcelona (enllumenat, asfaltat, neteja del carrer, recollida d'escombraries, zones verdes, transport públic...) és pràcticament idèntica entre homes i dones: 6,8 en una escala del 0 al 10. El que més valoren les dones de l'entorn urbà és la tranquil·litat i la bona localització, mentre que l'element valorat més negativament és la contaminació.

Més enllà dels usos de serveis i equipaments, també cal tenir en compte el paper que dones i homes poden tenir en les polítiques ecològiques de gestió de residus o de formes de consum responsable i redirigir aquestes polítiques partint dels diferents comportaments associats als tipus d'activitats que realitzem a la ciutat i a les nostres llars.

Ordenança fiscal:

- 3.4. Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del pavelló Mies van der Rohe
- 4.1. Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal

Àmbit: Cultura i memòria col·lectiva

Diagnòstic de l'àmbit:

La cultura és el mecanisme a través del qual la societat plasma visions de la realitat de diverses formes (amb expressions artístiques, mitjançant les TIC o bé a través dels mitjans de comunicació), i ajuda d'aquesta manera a transformar, o per contra a reforçar, els imaginaris col·lectius.

No obstant això, des de les administracions públiques **no sempre s'ha desenvolupat una política cultural que promogués valors igualitaris**. Sovint, la programació cultural ha respost més a una lògica de mercat que a una lògica del bé comú. Així, la cultura s'ha conceptualitzat des de paràmetres econòmics neoliberals, tant pel que fa a la producció com a la distribució i al consum de béns i serveis culturals. De la mateixa manera, en moltes ocasions la cultura ha respost a paràmetres androcèntrics. En aquest sentit, els imaginaris que s'han després d'aquest model cultural han tendit més a reforçar els estereotips de gènere que no pas a qüestionar-los. **Tot i la manca de reconeixement de les dones en l'àmbit de la cultura, la participació de les dones en el consum cultural és majoritari.**

Un altre espai d'actuació dins d'aquest àmbit es el de la **memòria col·lectiva**. Per construir el present i no repetir els errors del passat cal conèixer la història. En el cas de les dones, la recuperació de la memòria històrica és especialment important perquè, com passa en la resta d'àmbits exposats, **el paper de les dones ha estat invisibilitzat**: no es coneixen les grans dones, el seu paper en el manteniment de la vida al llarg dels segles ha estat menystingut i les seves aportacions sempre s'han concebut com a secundàries. A la ciutat de Barcelona també cal posar-les en relleu i valorar-ne les aportacions.

E.2. ANÀLISI DE LA INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN EL PROJECTES

Per a cada un dels projectes de preus públics, a continuació es recullen els continguts que resulten més pertinents per ser valorats des de la perspectiva de gènere (tot marcant-los en negreta) i que posteriorment seran analitzats.

0. Regulació general dels preus públics.

2. Quan hi hagi raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic que així ho aconsellin, l'Ajuntament podrà fixar contraprestacions per sota dels límits fixats en l'apartat anterior.

1.1. Preus públics per equipaments residencials per a persones amb discapacitat.

1. La quota íntegra del preu públic es fixa **en funció de la necessitat de suport de cada usuari (limitat, extens o generalitzat)** i resulta de deduir el mòdul social del cost de referència.
2. La quota líquida que abonarà l'obligat al pagament **es determinarà en funció dels seus ingressos.**

1.2. Preus públics per residències, habitatges tutelats i centres de dia per gent gran.

El càlcul de la contraprestació que abonarà l'usuari en funció de la seva capacitat econòmica. S'hauran de tenir en compte les següents regles:

- a) Usuaris sense persones al seu càrrec.*
- b) Usuaris amb persones al seu càrrec.*
- c) Si la persona a càrrec també és beneficiària d'un servei social oficial.*

Serveis de podologia: Aquests serveis seran oberts a les persones grans, majors de 65 anys que puguin acreditar ser socis dels casals i espais de gent gran municipals o bé derivats des dels centres de serveis socials.

Servei de tallers de l'Espai de la Gent Gran de la Residència Parc del Guinardó:

- a. 3,5€ taller al trimestre per a persones grans amb Targeta Rosa Gratuïta.*
- b. 6€ taller trimestral per a persones grans amb Targeta Rosa Reduïda.*
- c. 10€ taller trimestral per a persones sense Targeta Rosa.*

Serveis complementaris dels Centres de Dia

Els usuaris dels serveis del Temps per a tu del Centre de dia Casa Bloc, estaran exempts al pagament en els següents supòsits:

- Quan els ingressos de la unitat familiar o la persona cuidadora no superin l'IRSC.*
- Quan la persona cuidadora sigui titular de Targeta Rosa Gratuïta.*
- Quan hagin estat derivats pels centres de serveis socials, informant necessitats socials en relació a les activitats del projecte.*

3. La capacitat econòmica es calcularà tenint en compte dos criteris:

-A la capacitat econòmica de la unitat familiar (UF):

Tindrà la consideració de UF de la persona usuària del SAUV el cònjuge o convivent estable en parella, els fills menors de 18 anys i els fills majors de 18 anys incapacitats legalment, si els pares ostenten la tutela.

-Les necessitats econòmiques de la unitat econòmica de convivència (UEC):

Tindran la consideració de membres de la UEC de la persona usuària del SAUV aquells ascendents, germans o descendents, fins a tercer grau de parentiu que no pertanyen a la unitat familiar i que depenen econòmicament de la UF. Queden exclosos de la UEC els familiars per línia col·lateral (oncles o tiets avis) o per afinitat (sogres o gendres/joves).

1.3. Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària.

L'objecte d'aquest servei és la prestació del Servei d'Atenció Personal i Neteja de la Llar a les persones derivades des dels Serveis Socials Bàsics de l'Ajuntament de Barcelona. Es tracta d'un conjunt d'activitats que es realitzen bàsicament a la llar de la persona i/o família, dirigides a proporcionar atenció personal i, complementàriament, en determinats casos, suport en la neteja i manteniment de la llar a persones i/o famílies residents a Barcelona i valorades des dels Serveis Socials Bàsics de l'Ajuntament de Barcelona i des d'altres serveis que aquest determini, amb

dificultats per desenvolupar les activitats de la vida diària, dificultats d'integració social o amb manca d'autonomia personal.

L'objectiu bàsic del servei és millorar la qualitat de vida de les persones, augmentant les possibilitats de permanència de la persona usuària en el seu domicili i incrementant o mantenint l'autonomia de la persona atesa i de la seva família o unitat de convivència.

Els objectius específics del servei són:

- ***Possibilitar que les persones i famílies puguin romandre en el seu domicili i en el seu entorn habitual el màxim de temps possible i amb la màxima qualitat de vida.***
- ***Donar suport a aquelles famílies que tenen al seu càrrec persones en situació de dependència o de risc social.***
- ***Compensar la pèrdua d'autonomia i prevenir el seu deteriorament donant suport per a realitzar les activitats de la vida diària i mantenir l'entorn domèstic en condicions adequades d'habitabilitat.***
- ***Potenciar l'autonomia personal i familiar per a la integració en l'entorn habitual estimulant l'adquisició de competències personals i familiars.***

El servei s'adreça a Persones o famílies que es trobin en alguna d'aquestes situacions:

- a) ***Persones en situació de dependència per la realització de les activitats bàsiques de la vida diària i/o amb deteriorament cognitiu que:***
- ***Viuen soles i no tenen suport sociofamiliar permanent per atendre les seves necessitats bàsiques.***
  - ***Viuen amb altres persones que no poden atendre la totalitat de les seves necessitats bàsiques, o els hi cal un suport.***

1. Atenció personal Domiciliària:

L'atenció personal és el servei que es dirigeix fonamentalment a la cura de la persona o persones ateses i el suport a l'entorn cuidador.

Tasques assistencials:

Cura i control de l'alimentació: l'organització dels àpats, la preparació i el cuinat dels aliments, l'ajut a la ingestió d'aliments en el cas que siguin necessari.

- ***Activitats relacionades amb la comunicació i la relació amb l'exterior: acompanyaments tant en el domicili com fora, per a evitar situacions de soledat i aïllament o facilitació de petites gestions, acompanyaments mèdics, i recolzament en les relacions amb la família, amics i veïns.***

Tasques educatives i socialitzadores:

- ***Assessorament i ensinistrament en l'aprenentatge d'hàbits relacionats amb l'atenció a la infància, persones majors o persones amb situació de dependència, la cura personal i la cura de la llar i l'organització domèstica.***
- ***Assessorament tècnic pels canvis posturals en el llit, incloent-hi el consell en instruments i ajudes, tant a la persona usuària com a l'entorn cuidador.***

2. S'exceptuen d'aquesta obligació:

- *Els usuaris que tinguin una capacitat econòmica disponible mensual inferior a l'indicador de renda de suficiència de Catalunya.*

d) Reduccions: Es consideren reduccions relatives als fills menors de 25 anys en la data de la presentació de la sol·licitud que visquin en el domicili i amb rendes inferiors a l'IRSC (amb el coeficient corrector Barcelona), i els fills discapacitats amb un grau de discapacitat mínim del 33% que visquin al domicili, amb coeficients de 0,7 i 1,5, respectivament. S'inclourà també una reducció equivalent a la d'un fill discapacitat amb un grau mínim del 33%, quan l'usuari presenti aquest grau de discapacitat.

1.4. Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran.

Els destinataris són persones majors de 65 anys que requereixen suport per a cobrir les necessitats d'una alimentació adequada dietètica o condicionalment, i d'un espai relacional acollidor facilitador de vincles d'amistat i de connexió amb la comunitat:

Quan, excepcionalment, hi hagi persones que per manca de capacitat econòmica temporal i transitòria no poden assumir el copagament corresponent, el professional referent dels serveis socials bàsics corresponent haurà d'acompanyar a la sol·licitud del servei un informe social en el que especifiqui els motius de l'exempció (preu zero) així com la durada aproximada de la mateixa.

1.5. Preus públics de la granja escola Can Girona.

El text no presenta contingut rellevant des de la perspectiva de gènere de forma explícita.

1.6. Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per infants, adolescents i famílies.

Els usuaris/es derivats/des pels Serveis Socials, que per l'informe relatiu a la seva situació econòmica es consideri que no poden pagar el preu públic, gaudiran d'una reducció del 90% en el preu.

1.9. Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'Allotjament Familiar Navas.

S'entén per unitat d'allotjament l'ús per part d'una unitat familiar de convivència del servei que ofereix el Centre a l'apartament o apartaments que li correspongui segons acord d'estada, així com dels espais comuns del Centre.

Les persones usuàries que per l'informe relatiu a la seva situació socioeconòmica es consideri que no poden pagar el preu públic, gaudiran d'una exempció total del mateix.

1.10 Preu públic per la prestació del servei del projecte Temps de barri, temps per tu.

Adreçat a famílies i/o persones cuidadores que tenen infants i adolescents amb discapacitat i/o persones dependents al seu càrrec.

Els usuaris del servei no subjectes al pagament en els següents supòsits:

- a) *En tallers per infants i adolescents amb discapacitat:*

- *Quan els ingressos de la unitat familiar no superin l'Indicador Públic de Renda d'Efectes múltiples (IPREM).*
- *Quan hagin estat derivats pels centres de serveis socials.*

b) En tallers per persones dependents:

- *Quan els ingressos de la unitat familiar i/o la persona cuidadora no superin l'Indicador Públic de Renda d'efectes múltiples (IPREM)*
- *Quan la persona cuidadora sigui titular de Targeta Rosa Gratuïta.*
- *Quan hagin estat derivats pels centres de serveis socials..*

Els usuaris del servei gaudiran d'una reducció del 50% el preu públic:

- a) *En tallers per infants i adolescents amb discapacitat i llurs germans/es, quan es tracti de membres de família nombrosa o monoparental, i quan tinguin un o més germans inscrits.*
- b) *En tallers per persones amb dependència, quan la persona cuidadora sigui titular de Targeta Rosa Reduïda.*

2.1. Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció.

Article 7è. Regles específiques dels serveis de la Unitat muntada i de la secció canina

S'aplicarà un descompte del 50% del preu a les sol·licituds que realitzin associacions o fundacions de caràcter benèfic o assistencial.

3.2. Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals.

Les persones amb disminució amb certificat acreditatiu i les persones amb dificultat de moviment que no tinguin ningú per baixar els mobles i que ho acreditin.

3.3. Preus públics per activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient.

No està subjecta a preu públic en els següents casos:

- *Ésser centres educatius que puguin justificar la necessitat d'una atenció especial per la situació de dificultat social de la seva població escolar.*
- *Ésser centres sense ànim de lucre i considerats d'iniciatives amb interès social especial.*
- *Ésser Centres d'educació especial*

Les tarifes dels tallers podran ésser objecte de les següents bonificacions:

- a) *85% de descompte en tots els cursos a les persones en situació d'atur*
- b) *50% de descompte en els cursos d'aficionats a persones majors de 65 anys*

3.4. Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del pavelló Mies van der Rohe.

Drets d'entrada i visita al Pavelló

Menors de 16 anys i posseïdors de targeta rosa gratuïta	<i>Gratuït</i>
Membres de l'ICOM, Associació de Museòlegs de Catalunya, persones amb el Passi Metropolità d'acompanyant d'un discapacitat i posseïdors Carnet Docent emès per	<i>Gratuït</i>

<i>la Generalitat</i>	
<i>Estudiants, aturats o posseïdors de la targeta rosa reduïda o de la targeta de família nombrosa</i>	2,60 €

Es podran fer promocions amb institucions o entitats públiques o privades amb bonificacions per tal d'afavorir la utilització d'aquest servei.

4.1. Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal.

El text no presenta contingut rellevant des de la perspectiva de gènere de forma explícita.

A continuació s'identifiquen diversos **aspectes a considerar a partir de les seccions identificades com a més rellevants des de la perspectiva de gènere**:

- Cap dels preus públics fa un emmarcament o conté **objectius** vinculats explícitament amb la igualtat de dones i homes.
- Cap dels preus públics conté **mesures** adreçades explícitament a contribuir a la igualtat de dones i homes.
- No obstant, diverses mesures que no semblen tenir una “motivació de gènere”, **poden tenir un efecte positiu en la redistribució de recursos** entre homes i dones, com es veurà a la secció “Previsió de Resultats”.
- La majoria de continguts pertinents des de la perspectiva de gènere es concentren en els supòsits d'exempció i bonificació/reducció al pagament del preu públic. D'entre aquests supòsits, els més freqüents són la **manca de capacitat econòmica, la situació de dependència i la discapacitat**.
- Alguns preus públics (1.2, 1.3 i 1.10) contribueixen a visibilitzar i reconèixer el **treball de cura**, fent referència explícita al terme (ex: “persona cuidadora”, “suport a l'entorn cuidador”, “la cura personal i la cura de la llar”).

Per als preus públics que s'han considerat pertinents en temàtica de gènere a continuació es presenta una síntesi de la valoració de l'impacte de gènere, centrada en les preguntes:

- Visibilitza diferències? És a dir, el text del preu públic posa de relleu, de forma explícita o implícita, que s'han tingut en consideració les diferències que es donen en la realitat d'homes i dones?
- Visibilitza desigualtats? És a dir, parteix de la base que les diferències visibilitzades suposen desigualtats en la presència de dones i homes, l'accés a recursos, la capacitat de decisió, la reproducció d'estereotips socials de gènere, etc.?
- Fa propostes o conté elements i previsions que contribueixen a revertir aquestes desigualtats?

	Visibilitza diferències? (explícitament o implícitament)	Visibilitza desigualtats? (explícitament o implícitament)	Fa propostes o conté elements per revertir desigualtats?	Actuació/mesura que contribueix a revertir desigualtats
0	NO	NO	NO	
1.1	NO	NO	NO	-Quota en funció de capacitat econòmica.
1.2	SÍ	SÍ	SÍ	-Quota en funció de capacitat econòmica i tinença de persones a càrrec. -Serveis per a persones sòcies de casals i espais de gent gran municipals, o derivats des dels centres de serveis socials. -Tarifa per a persones grans amb Targeta Rosa Gratuïta i Reduïda. -Reducció quan la persona cuidadora sigui titular de Targeta Rosa Reduïda. -Exempció quan els ingressos de la unitat familiar o la persona cuidadora no superin l'IRSC. -Consideració de unitat familiar incloent el cònjuge o convivent estable en parella, i els fills menors de 18 anys i els fills majors de 18 anys incapacitats legalment. -Consideració de la unitat econòmica de convivència incloent ascendents, germans o descendents, fins a tercer grau de parentiu que no pertanyen a la unitat familiar i que depenen econòmicament de la unitat familiar.
1.3	SÍ	SÍ	SÍ	-Objectiu explícit de permanència de la persona usuària en el seu domicili. - Objectiu explícit de donar suport a aquelles famílies que tenen al seu càrrec persones en situació de dependència o de risc social. -Adreçat a persones en situació de dependència que viuen amb altres persones que no poden atendre la totalitat de les seves necessitats bàsiques. -Referència explícita al concepte de cura (ex: "cura de la persona atesa i el suport a l'entorn cuidador", "la cura personal i la cura de la llar"). -Referència a tasques d'organització i gestió mental de la cura (ex: "organització dels àpats").

					-Referència a aspectes psicosocials de la cura (ex: “comunicació i relació amb l’exterior”, “soledat”). -Exempció de pagament en cas de capacitat econòmica disponible inferior a l’Índex de Renda de Sufficiència de Catalunya (IRSC). -Reduccions per fills/es menors de 25 anys que convisquin en el domicili i amb rendes inferiors a l’IRSC, o fills/es amb discapacitat -Adreçat a persones majors de 65 anys que requereixen suport per a cobrir les necessitats d’una alimentació adequada dietètica o condicionalment, i d’un espai relacional acollidor facilitador de vincles d’amistat i de connexió amb la comunitat. -Exempció del copagament per a persones amb manca de capacitat econòmica “temporal i transitòria”.
1.4	Preus públics pel servei d’àpats en companyia per a la gent gran.	SÍ	SÍ		
1.5	Preus públics de la granja escola Can Girona).	NO	NO		
1.6	Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per infants, adolescents i famílies.	NO	NO		-Reducció per capacitat econòmica.
1.9	Preu públic per prestacions de serveis del Centre d’Al·lotjament Familiar Navas.	NO	NO		-Exempció per situació socioeconòmica.
1.10	Preu públic per la prestació del servei del projecte <i>Temps de barri, temps per tu.</i>	SÍ	SÍ	SÍ	-Adreçat a famílies i/o persones cuidadores que tenen infants i adolescents amb discapacitat i/o persones dependents al seu càrrec. -No subjecció per capacitat econòmica de la unitat familiar i/o persona cuidadora, derivació pels centres de serveis socials, quan la persona cuidadora sigui titular de Targeta Rosa Gratuïta. -Reduccions per infants i adolescents amb discapacitat i llurs germans/es, quan es tracti de membres de família nombrosa o de família monoparental. -Reduccions per persones amb dependència, quan <i>la persona cuidadora</i> sigui titular de Targeta Rosa Reduïda.
2.1	Preus públics per la	NO	NO	NO	-Descompte per associacions o fundacions de caràcter benèfic o assistencial.

	prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció.				
3.2	Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals.	NO	NO	NO	- Tarifa gratuïta per a persones amb disminució amb certificat acreditatiu i les persones amb dificultat de moviment que no tinguin ningú per baixar els mobles i que ho acreditin.
3.3	Preus públics per activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient.	NO	NO	NO	- Bonificacions per a persones majors de 65 anys.
3.4	Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del pavelló Mies van der Rohe.	SÍ	SÍ	SÍ	- Entrada gratuïta per a posseïdors de targeta rosa gratuïta. - Preu reduït per a posseïdors de la targeta rosa reduïda o de la targeta de família nombrosa. - Es podran fer promocions amb institucions o entitats públiques o privades amb bonificacions per tal d'afavorir la utilització d'aquest servei.
4.1	Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal.	NO	NO	NO	

Cal tenir en consideració que els textos dels diferents preus públics no identifiquen *explícitament* l'existència de diferències i desigualtats en clau de gènere. No obstant, algunes de les mesures adoptades (ex: exempcions a famílies monoparentals o persones en situació de dependència) contribueixen a revertir desigualtats de gènere, i en aquests casos s'ha valorat que *implícitament* contribueixen a visibilitzar diferències i desigualtats.

E.3. PREVISIÓ DE RESULTATS

L'avaluació d'impacte de gènere pretén fer visible que les normes i polítiques públiques no són neutres al gènere i que poden tenir un impacte diferent en dones i homes, tot i que aquesta conseqüència no estigués prevista ni es desitja. Sovint es considera que les normes són neutres respecte al gènere perquè s'han dissenyat pensant en el benefici de la població en el seu conjunt i, per tant, de forma igual per a totes les persones, sense fer distincions entre dones i homes. No obstant, tractar igual a qui parteix d'una situació de desigualtat equival, a la pràctica, a la perpetuació de tals desigualtats, que és el que ocorre si no es tenen en compte les desigualtats de gènere existents en la posició econòmica, política i social de dones i homes. Per això, precisament, **les polítiques pensades cap a la població en general no solen ser neutres, sinó cegues pel que fa al gènere** (Emakunde, 2013).

Sota aquest enfocament, els aspectes que es tenen en compte per a l'estimació dels resultats de l'aplicació dels preus públics són els següents:

- Presència de dones i homes en l'àmbit d'actuació.
- Accés als recursos (esfera econòmica/material). Esforç econòmic i divisió sexual del treball.
- Normes socials i valors (esfera ideològica/cultural). Promoció de comportaments. Rols i models d'organització social i familiar que són premiats/gravats.
- Contribució a objectius del Pla per la Justícia de Gènere 2016-2020

En primer lloc, resulta pertinent un comentari sobre la variació quantitativa dels preus públics. En aquest sentit es constata que **els preus públics per a l'any 2018 no han experimentat una variació substancial respecte als preus públics per a l'any 2017, essent en molts casos el mateix**. Les variacions existents es centren en els preus públics per la prestació de serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció (2.1.) i serveis de neteja i recollida de residus (3.2) amb increments que en diversos casos es situen entorn un 1,5%.

Un altre dels aspectes generals a destacar és la **manca de disponibilitat de dades desagregades per sexe de les persones pagadores dels preus públics de cada servei. Això dificulta la previsió de resultats quantitatius de la proposta de preus públics 2018, pel que fa a la redistribució de recursos entre homes i dones**. Per a poder realitzar una adequada previsió caldria poder disposar d'una major quantitat de dades desagregades per sexe (i també per capacitat econòmica, situació de discapacitat, tinença de persones a càrrec, etc.) relatives als serveis regulats: atenció domiciliària, habitatges tutelats, centres de dia, residències, centres oberts, entrades a espectacles, lloguer de sales, lloguer de material, allotjaments, serveis de neteja, recollida de residus, participació en formacions, participació en tallers, etc.

A més, cal tenir en compte que els subjectes pagadors del preu públic 3.2 poden ser tant persones físiques com persones jurídiques (ex: entitats i associacions), amb la consegüent dificultat afegida per a l'obtenció d'informació desagregada per sexe de les persones membres i l'eventual impacte en les relacions de gènere.

Malgrat aquesta freqüent absència de dades desagregades per sexe, cal destacar la **disposició d'algunes dades de context que permeten fer inferència i estimacions de resultats. En particular, l'efecte que poden tenir les bonificacions i reduccions de preus públics per motiu de:**

- capacitat econòmica i pobresa
- reconeixement legal de discapacitat
- edat per sobre dels 65 anys
- situació de dependència
- targeta rosa
- monoparentalitat
- derivació de Serveis Socials
- pertinença a casals municipals de gent gran

Quant a les dades referents a capacitat econòmica i pobresa, cal tenir en compte que a Barcelona la mitjana salarial és de 1.656€ mensuals per als homes i 1.372€ per a les dones. Així, de mitjana, els homes cobren 284€ mensuals més. D'altra banda, el 55% de les persones en situació de risc de pobresa són dones.⁴ Per això, **la inclusió de supòsits de reducció de preus públics per motiu de capacitat econòmica (preus públics 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.9 i 1.10) té un potencial efecte positiu en l'accés de les dones als serveis i recursos municipals.**

A més, diversos preus públics inclouen reduccions o bonificacions relacionades amb situacions de discapacitat (1.2, 1.3, 1.10 i 3.2). En relació a això, cal considerar que de les persones amb reconeixement legal de discapacitat a Barcelona, el 53,7% són dones⁵. Per tant, **la inclusió de la discapacitat com a supòsit per a la reducció dels preus públics tindria un efecte redistribuidor a favor de les dones.**

La consideració de l'edat per sobre els 65 anys (preus públics 1.4 i 3.3) també és un dels elements que pot tenir un efecte diferencial positiu per a les dones, atès que el 60,1% de les persones majors de 65 anys que viuen a Barcelona són dones.⁶

En relació a la situació de dependència, cal considerar que de les persones beneficiàries de prestacions i serveis (Llei de Dependència) el 66% són dones⁷. Per tant, **s'estima que l'atenció a situacions de dependència (1.2, 1.3, 1.4, 1.10 i 3.2) tindrà un efecte positiu sobre l'accés de les dones a serveis i recursos regulats pels preus públics.**

Un altre exemple de disponibilitat de dades de context que permet fer inferències de resultats és el de persones beneficiàries de la Targeta Rosa. **Disposar de Targeta Rosa constitueix un supòsit de reducció de diversos preus públics (1.2, 1.10 i 3.4) i té un potencial efecte positiu en la redistribució entre homes i dones** pel que fa a recursos i l'accés a serveis municipals. Això, en base a les dades sobre característiques del perfil de la població beneficiària, que constaten que hi ha més dones amb Targeta Rosa que homes (+ 5,5 punts percentuals). En concret, el 49,8% de les dones tenen Targeta Rosa (20,6% gratuïta i 29,2% reduïda) mentre que els homes en disposen en un percentatge del 44,3% (18,8% gratuïta i 25,5% reduïda).⁸

⁴ Idescat i IERMB, Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

⁵ www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/tvida/discapacitats/a2015/t101.htm

⁶ Idescat. Padró municipal d'habitants, 2016.

⁷ http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematicos/10dependencia/dades_dependencia/documentos/Llei_dependencia_3rT2017.pdf

⁸ Departament d'Estadística (Gabinet Tècnic de Programació). Informe anual sobre la Targeta Rosa, febrer 2017.

Per la seva banda, el preu públic per la prestació del servei del projecte *Temps de barri, temps per tu* (1.10) inclou una reducció del 50% per a les famílies monoparentals. Tenint el compte que el 82% de les llars monoparentals estan encapçalades per dones⁹, **la reducció per monoparentalitat tindria un efecte positiu en l'accés de les dones al projecte que permet a les famílies cuidadores disposar de temps personal**, mentre els infants, joves i adults amb discapacitat i/o dependència participen en activitats lúdiques en equipaments públics de proximitat del seu districte.

En un altre ordre de coses, cal tenir present que de les persones ateses als diferents centres de Serveis Socials el 72% són dones.¹⁰ Per tant, **les condicions de preus especials per a persones derivades de Serveis Socials (1.2 i 1.10) és un altre supòsit d'esperats efectes redistributius des de la perspectiva de gènere.**

Un altre exemple positiu és la inclusió d'una reducció per pertinença a un casal municipal de gent gran. Alguns dels serveis que els centres residencials ofereixen són oberts a persones majors de 65 anys “que puguin acreditar ser socis dels casals i espais de gent gran municipals” (1.2). La informació disponible sobre l'ús d'equipaments de proximitat mostra que mentre un 9,1% dels homes utilitzen els casals de gent gran, en el cas de les dones el percentatge és d'un 11,6%, és a dir 2,5 punts percentuals per sobre.¹¹ Per tant, **la inclusió d'una reducció per pertinença a un casal municipal de gent gran fa preveure un resultat positiu en l'accés de les dones a alguns serveis dels centres residencials.**

En canvi, en relació a les normes socials i valors, un dels resultats negatius esperats del conjunt dels preus públics és la **perpetuació de l'imaginari androcèntric, que situa els homes com a referents en l'accés a recursos i serveis.** És constant la referència a la figura masculina en la descripció de les persones obligades al pagament dels preus públics i el derivat ús de béns i serveis municipals. Això es fa palès en l'ús del masculí genèric en les expressions com *els usuaris, els professionals, els titular, els posseïdor*, etc. , fins i tot en àmbits molt feminitzats (com el sector de la cura de persones) on es fa referència a *els cuidadors*.

Finalment, respecte a la vinculació amb objectius programàtics, cal dir que només un preu públic (l'1.3. de serveis d'atenció domiciliària) exposa explícitament els objectius del servei:

L'objectiu bàsic del servei és millorar la qualitat de vida de les persones, augmentant les possibilitats de permanència de la persona usuària en el seu domicili i incrementant o mantenint l'autonomia de la persona atesa i de la seva família o unitat de convivència.

Per tant, es posa de manifest una **generalitzada absència de vinculació explícita amb objectius d'igualtat de gènere (ex: corresponsabilitat de dones i homes), cosa que fa esperar una invisibilització d'aquestes desigualtats en els diferents àmbits socials afectats:** educació, participació política i social, pobresa, prevenció i seguretat, treball de cura, ecologia i espai urbà, cultura, etc.

⁹ Idescat i IERMB, Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011.

¹⁰ Enquesta de condicions de vida de les persones usuàries dels centres de Serveis Socials. Febrer i Juny 2016.

¹¹ Informe de condicions de vida de les dones de Barcelona. Auditoria de desigualtats de gènere a la ciutat, 2016.

F. VALORACIÓ GLOBAL DE L'IMPACTE DE GÈNERE

A continuació, i per a cada preu públic, s'estima si de la valoració conjunta dels apartats D i E, es preveu que l'impacte de gènere del projecte serà:

- ☒ Positiu (si la majoria d'ítems preveuen una disminució de desigualtats).
- ☒ Negatiu (si la majoria d'ítems preveuen un manteniment o augment de desigualtats).
- ☒ Neutre (si els ítems amb valoració positiva i negativa tenen similar magnitud, o si no existeixen desigualtats de partida i no es modifica aquesta situació).
- ☒ No es pot determinar (perquè no es disposa de prou informació).

	IMPACTE DE GÈNERE			
	Positiu	Negatiu	Neutre	No es pot determinar
0. Regulació general dels preus públics.		X		
1.1. Preus públics per equipaments residencials per a persones amb discapacitat.		X		
1.2. Preus públics per residències, habitatges tutelats i centres de dia per gent gran.	X			
1.3. Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària.	X			
1.4. Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran.	X			
1.5. Preus públics de la granja escola Can Girona.		X		
1.6. Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per infants, adolescents i famílies.		X		
1.9. Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'Allotjament Familiar Navas.		X		
1.10. Preu públic per la prestació del servei del projecte <i>Temps de barri, temps per tu.</i>	X			
2.1. Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció.		X		
3.2. Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals.		X		
3.3 Preus públics per activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient.		X		
3.4. Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del pavelló Mies van der Rohe.	X			
4.1. Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal.		X		

Feta aquesta valoració, en la secció següent **s'aporten recomanacions per tal que els diferents preus públics tinguin un impacte que s'estimi més positiu des de la perspectiva de gènere.**

G. RECOMANACIONS

Els preus públics tenen un impacte significatiu sobre la població de la ciutat. No només duen a terme una assignació de recursos més o menys redistributiva sinó que alteren els incentius de la societat potenciant o desincentivant determinats hàbits i relacions socials. Atenent a aquesta potencialitat, i en base a l'anàlisi exposada, es plantegen les següents recomanacions a l'actual formulació dels preus públics de sectors 2018.

- En relació al punt D de l'informe, d'anàlisi d'aspectes formals i metodològics del projecte de preus públics, i atès l'ús generalitzat del masculí genèric observat en la redacció del text, es recomana la **incorporació d'un llenguatge inclusiu i no discriminatori** des del punt de vista de gènere.
- A efectes d'incorporar la veu de grups de dones o feministes, es poden celebrar sessions de treball en espais com els Consells de Dones, o de Feminismes i LGTBI; o bé que en espais genèrics, com consultes online o el Consell de Ciutat, s'incorpori l'enfocament de gènere i les necessitats de les dones. En relació als preus públics, es suggereix **explorar la possibilitat de celebrar una sessió amb el Grup de Treball de Transversalitat de Gènere del Consell de Dones de Barcelona, amb l'objectiu d'informar sobre el projecte i recollir comentaris i recomanacions.**
- Pel que fa a poder dotar de contingut els punts E.1 i E.2 de l'informe, la manca de dades desagregades per sexe de les persones pagadores suposa un impediment per poder fer una anàlisi en profunditat i detall. Resoldre aquesta mancança és una prioritat per poder investigar de forma quantitativa la càrrega dels preus públics en termes de gènere. Caldria poder **disposar de dades desagregades per sexe** de les persones usuàries, les persones obligades al pagament dels preus públics, els tipus de bonificacions, el cost real assumit per persona usuària, etcètera, per valorar l'impacte de gènere i poder proposar noves mesures o ajustos si fossin necessaris.
- Per tal de poder generar un impacte de gènere positiu, apartat E.3 de l'informe, es plantegen les següents recomanacions:
  - Els preus públics **haurien d'estar integrats, i explicitar que ho estan, en una anàlisi global del model de ciutat per a cada àmbit d'actuació.** Per exemple, els preus públics relacionats amb serveis a persones en situació de discapacitat, cura de gent gran i atenció domiciliària (1.1, 1.2, 1.3, 1.4 i 1.10) haurien d'estar emmarcats de forma explícita en la Mesura de Govern per una Democratització de la Cura. De forma anàloga, els preus públics relatius a serveis culturals (3.4 i 4.1) haurien d'estar emmarcats en una anàlisi de la desigual presència i representació d'homes i dones en l'àmbit cultural i de memòria col·lectiva.

- Es recomana **incloure la persona individualment, i no només la família, com unitat de referència, per tal de tenir en consideració les relacions de poder que s’hi poden donar** i no presumir la solidaritat entre familiars. Alguns preus (1.2 i 1.10) ja recullen aquest doble criteri en els supòsits per aplicar exempcions o reduccions: “estaran exempts al pagament en els supòsits que els ingressos de la unitat familiar o la persona cuidadora no superin l’IRSC”.
- Es valoren positivament les bonificacions/reduccions per motiu de capacitat econòmica, discapacitat, dependència, família nombrosa, edat superior a 65 anys, Targeta Rosa, derivació de Serveis Socials, monoparentalitat, pertinença a un casal de gent gran, etc., que tenen relació amb la manca d’autonomia econòmica i l’assumpció de treballs de cures, que majoritàriament assumeixen les dones. Per tant, es podria **diversificar i estendre al conjunt dels preus públics la consideració d’aquestes característiques personals dels pagadors/es, que tenen un impacte positiu en termes de gènere**. En cas que, per criteris tècnics, no sigui possible fer efectiva aquesta diversificació i extensió, caldria que aquests criteris siguin explícits i difosos.
- A mode orientatiu, **poden servir com a exemples inspiradors les mesures adoptades per altres ajuntaments**, si bé caldria adequar-les a la realitat de la ciutat de Barcelona. Entre elles:
  - Exempció per entitats que promoguin la igualtat de gènere (projecte d’ordenances fiscals i preus públics 2017 de l’Ajuntament de Pamplona).
  - Exempcions per a dones en situació de violència masclista (ordenances fiscals 2017 de Serveis especials que presta la policia municipal de Bilbao).
  - Bonificacions a empreses que hagin creat ocupació (l’ordenança fiscal de l’IAE de Màlaga inclou bonificació per creació ocupació de “col·lectius especialment desprotegits en matèria d’ocupació”).
  - Bonificació a empreses que facilitin el transport col·lectiu per accedir al lloc de feina (ordenança fiscal de l’IAE de l’Ajuntament de Màlaga), facilitant així la gestió dels temps i la conciliació de les persones treballadores.
  - Exempció per ocupació de la via pública en funció de les temàtiques abordades (ordenança fiscal per ocupació de la via pública, de l’Ajuntament de Màlaga).
- Cal estudiar la viabilitat **que exempcions vinculades a persones en situació de discapacitat es facin extensives a les persones que les cuiden o acompanyen**. De forma anàloga a com es recull en les taxes de cessió d’espais en museus municipals en benefici de “les persones que disposin del passi metropolità d’acompanyant d’una persona amb discapacitat o els acompanyants de persones amb targeta acreditativa de discapacitat”.

- Caldria **fer més explícita la motivació de la igualtat de gènere per atorgar reduccions i bonificacions**. Caldria visibilitzar-la en comptes d'apel·lar a expressions genèriques com “descomptes per a l'afluència de públics específics” o “*quan hi hagi raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic que així ho aconsellin*” (Regulació general dels preus públics).
- Respecte al reconeixement i foment de la participació dels grups de dones i feministes, es podrien incloure mesures de promoció anàlogues a les que s'apliquen per a altres sectors i temàtiques. Per exemple, en el cas d'alguns museus municipals es concerten visites gratuïtes per a Associacions i entitats adherides a l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva. Així mateix, existeix una reducció del preu públic dels serveis de neteja i de recollida de residus (3.2) per a “les activitats econòmiques i professionals associades a una associació, gremi o col·legi professional signant del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat”. Seguint aquests exemples ja existents, **es podrien introduir reduccions als preus públics per a entitats adherides a espais de promoció de la igualtat de gènere** com ara l'Acord Ciutadà per una Barcelona lliure de violència vers les dones o centres educatius de la Xarxa d'Escoles i Instituts per la Igualtat i la No-Discriminació.

Com a comentari final, subratllar la necessitat de veure la política fiscal i els preus públics com un dels instruments crucials per **contribuir a una distribució justa i equitativa de la riquesa entre la població** i avançar cap a un model social i econòmic sostenible i just. Uns preus públics municipals sensibles a les desigualtats de gènere poden contribuir a avançar cap a la igualtat efectiva i ajudar a equilibrar les relacions de poder i a reduir la feminització de la pobresa.

A Barcelona, a 9 de novembre de 2017,

Mª Pilar Miràs i Virgili
Gerenta de Recursos